

BIBLIJSKO - MOLITVENE ZAJEDNICE
SVETI PETAR I PAVAO

ZAJEDNIŠTVO DOBARA

Jednim dijelom svojih izvještaja o prvoj Crkvi Luka nas jednostavno frapira. To je upravo onaj dio u kojem govori o **zajedništvu dobara**. (Pročitati Dj 2,42-47 i 4, 32-35).

Zajedništvo dobara je očitovanje dubine zajedništva

Rađaju se mnoga pitanja:

Kako je prva Crkva došla do takvog zajedništva?

Kako je nestalo u Crkvi ovog oblika zajedništva?

Kako je moguće da mi danas živimo u Crkvi u kojoj su neki bogati i žive uobilju, dok drugi (njihova braća u Kristu) umiru od gladi i neimaštine?

Pa ipak Upravo zajedništvo dobara u prvoj Crkvi pokazuje do koje je dubine ona bila zajednica.

Nivo zajedništva uvijek je proporcionalno dubini komunikacije. Što je komunikacija dublja i šira među osobama koje čine neko zajedništvo, to su oni više zajednica. **Gdje danas imamo zajedništvo dobara?** U obitelji! Obitelj je najdublja ljudska naravna zajednica. Ponovo dolazimo do istog zaključka: Isus je htio (jer je život prve Crkve za nas normativan) da njegova Crkva živi zajedništvo na način obitelji i da su njegovi učenici među sobom svi braća i sestre.

Praksa Crkve

Apostolski i otački spisi pokazuju nam da je tako doista i bilo. Josip, koga su apostoli prozvali Barnaba prodaje svoju njivu i novac donosi apostolima (Dj 4,36). Jednako čine i bračni par Ananija i Safira. Njihova nepotpunost darivanja bila je drastično kažnjena (Dj 5,1-11). Za Lidiju skrletaricu sasvim je normalno da Pavla i njegove pratioce prima u svoj dom prinuđujući ih da ostanu u njemu (Dj 16,15). Jednako vrijedi i za bračni par Prisku i Akvilu, koji u Efezu uzimaju k sebi učenog Apolona kako bi mu detaljnije izložili Put Božji (Dj 18,26).

Među prvim kršćanima bila je redovita praksa da su primali k sebi one koji su dolazili iz drugih Crkava, a često im je njihova domaća Crkva za njih **davala i preporuke**, kako bi ih braća one, Crkve kuda putuju što bolje primila i u svemu im bila na ruku. Upravo to bratstvo među prvim kršćanima činilo je da su se dobra „**prelijevala**“ i komunicirala međusobno. **Zašto danas toga nema?** Možda se više ne prepoznajemo kao braća međusobno. Možda smo više nalik na hramski skup, a do svojeg smo kršćanstva učinili lijepu i konkretnu građansku religiju.

Kad je 56 godine jeruzalemsku zajednicu pogodila strahovita suša, pritekly su joj u pomoć maloazijske Crkve i braća u Korintu (1 Kor 16,1-3). Na svojim su nedjeljnim sastancima redovito skupljali darove da bi Pavao sve lađom prebacio u Jeruzalem. **Apostol Jakov** upravo kroz tu konkretnu brigu za potrebne gleda i procjenjuje pravu pobožnost (Jk 1,27). Kad govorimo o toj praksi prvih kršćana posebno je istaći komunitarnu dimenziju ove prakse. Nije se radilo o tome da pojedinac ima milosrdno srce pa pomogne nekome u nevolji. Prva zajednica u takvoj brizi prepoznaje svoju najredovitiju dužnost i brigu. **Crkva je zajednica ljubavi i upravo kao zajednica tu ljubav svjedoči svojom praksom, posebno prema onima koji su potrebni i siromašni.**

Justinovo svjedočanstvo

Iz 2. stoljeća imamo svjedočanstvo sv. Justina mučenika. U svojoj Apologiji rimskom caru Antoninu Piju (138-161) opisuje „**kršćansku praksu**“ želeći cara temeljito informirati o kršćanskom zajedništvu. Tu je i dragocjen tekst koji govori o kršćanskoj dobrotvornosti. Evo tog odlomka: „.... Sada i ono što posjedujemo stavljamo zajedno i dijelimo da svima koji su potrebi ..... oni koji su imućni i koji hoće daju prema svojoj volji što tko hoće; što se skupi, pohranjuje se kod predstojnika, a on vodi brigu o siročadi i udovicama, i o onima koji su u nevolji zbog bolesti ili zbog drugog uzroka, a i onima koji su u tamnici kao i o gostima koji doputuju izvana: jednom riječju, ima na brizi sve koji su potrebni.... Pa ako smo imućni, vodimo brigu o svima potrebnima i uvijek pomažemo jedni druge; i u svim davanjima hvalimo Stvoritelja svega po njegovu Sinu Isusu Kristu i po Duhu Svetom“. (T, Šagi Bunić, Euharistija u životu Crkve kroz povijest, Zagreb 1984 str. 31).

Euharistija i zajedništvo dobara

Važno je uočiti kod apostolskog spisa, tako i kod otačkih, da ta kršćanska dobrotvornost u zajedništvu dobara izvire i povezana je s euharistijskim slavljem. Očito da se ne radi o običaju, već o dubokoj svijesti da je Euharistija dar, očev dar Sina (Bog je toliko ljubio svijet da je dao Sina svojega jedinorođenoga (Iv 3,16) kao i prisutnost Isusa uskrsnuloga i njegove žrtve za ljude. Doživjeti to i proživjeti to znači i sam nastojati „**biti za druge**“ (oni tu blaguju Tijelo koje se predaje za druge i Krv koja se prolijeva za druge). Zajednica koja doista slavi Euharistiju, istinski doživljava i proživljava i ne može biti drugačije.

Što je u temelju ovakve prakse zajednice?

Djelomično smo to već malo prije spomenuli govoreći o povezivanju Euharistije s dobrotvornom ljubavlju. Tu je zatim novi odnos koji je među njima uspostavljen. Oni nisu samo jedan pokraj drugoga, istomišljenici. **Njih Duh povezuje u jedno Tijelo., a oni su udovi jedan za drugoga, i ako jedan ud trpi, trpe svi.** Kao što ih Duh povezuje s njihovim učiteljem (oni su u Kristu), tako ih povezuje i međusobno. Zajedništvo dobara je naprosto odraz toga, vjernički spontanitet koji iz toga proizlazi.

Novi odnos

Najprije su oni postali jedno, da bi onda i ono što su posjedovali postalo zajedničko. Tu je svakako i svijest o novoj ljubavi, novoj zapovijedi kojoj ih je Isus poučio. Ne radi se samo o već poznatoj Isusovoj: ljubi bližnjeg svojega kao sebe samoga, već o novoj zapovijedi: „Zapovijed vam novu dajem: ljubite jedni druge: kao što sam ja ljubio vas, tako i vi ljubite jedni druge. Po ovom će svi znati da ste moji učenici: ako budete imali ljubavi jedni za druge.“ (iv 13,34-35).

Nova ljubav

To je ljubav kojoj više nisi mjerilo ti sam, već Isus Krist i ljubav koju nam je on iskazao. Zato je to doista **nova zapovijed**. Tu neće biti mjerilo koliko ja imam, **već koliko ovaj drugi nema**. Govoreći o ljubavi za drugoga ovdje posebno valja istaknuti da je u Isusovom tumačenju to uvijek konkretna i djelotvorna ljubav, ljubav koja čini i njezino je najveće očitovano djelo. Upravo takvu ljubav nam je On pokazao. To je ljubav Samaritanca koji sasvim konkretno otvara sebe i ono što posjeduje za drugoga. **(Lk 10,29-37)**. Predmet te ljubavi nije neki teoretski čovjek, već - **po Isusovim riječima – bližnji**, a to je svatko tko je u svojoj potrebi upućen na tebe.

Isusova zajednica smatra svojim temeljnim zadatkom slijediti i živjeti upravo takvu ljubav. Ona treba biti po Isusovim riječima „**znak prepoznavanja**“ pred svijetom. To se je doista tako i dogodilo. Prva je Crkva zadivila pogane, a oni su govorili: „**Gle, kako se ljube međusobno.**“ Koliko je ta Isusova oporučna želja sa zadnje večere i danas za nas zadatak, nas koji živimo njegovu Crkvu danas? A upravo bi takva međusobna ljubav (kojoj je mjerilo Križ = ići za drugoga ako treba do kraja) trebala biti autentični kriteriji prepoznavanja Isusovih učenika u ovome svijetu. Nemojmo ovdje zaboraviti da će to biti po Isusovim riječima i kriterij suda. Koliko si imao oka i srca za bližnjega **(Mt 25,31-46)**.

**Što je kršćanska
ljubav, odnosno
ljubav u istini?**

Novo vrednovanje materijalnih dobara

Tu je, napokon, i novi odnos prema materijalnim dobrima o čemu ih je Isus također učio. Što će čovjek dati u zamjenu za svoj život (**Mt 16,26**) jer što koristi čovjeku ako sav svijet zadobije, a život svoj izgubi. Zajednici je trajno pred očima Isusova slika o **ludom bogatašu** (**Lk 12, 16-21**), a jednako tako i sudbine bogataša i Lazara (**Lk 16,19-31**). Isus ih je učio da ne gomilaju blago na nebu. Treba učiti od nepoštenog upravitelja i ovim prolaznim dobrima steći vječna (**Lk 16,1-8**). Materijalna su dobra kadra privezati čovjekovo srce, dati mu lažnu sigurnost, jer kako kaže Isus, gdje je tvoje blago, ondje ti je i srce (**Mt 6,21**). Oni se ne smiju poput pogana brinuti tjeskobno za svoj život, što će jesti, u što će se obući, jer njihov Otac zna da im je sve to potrebno. Oni trebaju živjeti svoj život iz povjerenja u Očevu providnost i dobrotu (**Mt 6, 25-34**).

Bilo bi jako pogrešno kad bismo mislili da treba „**plebiscitarno odlučiti**“ da ćemo živjeti po uzoru na prvu Crkvu. Isto bi tako bilo pogrešno obnovu gledati u „**dekretu odozgor**“, propisu. Ni prva Crkva na takav način nije počela živjeti zajedništvo dobara. Do zajedništva dobara mora se doći na onaj način kako se je to dogodilo u prvoj zajednici. Kristovoj Crkvi, naime, nitko nije nametnuo zajedništvo dobara, nego je ono prvenstveno proizašlo iz njezine vjerničke svijesti. Zajednica je biće koje izrasta iznutra da bi se tek onda očitovala na van. **Kako i kada će se kod nas zbiti ta obnova?** Toga časa kada te Evanđelje pokrene i kada prvi puta budeš dao – početi će obnova zajednice. I ako se to isto dogodi u trojici, petorici, rađa se zajedništvo nalik na ono u prvoj Crkvi.

Zajednica ne može nastati dekretom, ona izrasta iz obraćenja i vjere. Samo u tolikoj mjeri u kojoj se suobličuje Isusu Kristu i njegovoj poruci (za Pavla je Isus Krist tip, mjera - do koje se čovjek treba saopćiti drugome jer Isus se „sav razdijelio“ drugima). Mi bismo, po Pavlovom pismu Korinćanima (2Kor 8,8-10) trebali postupati kao Isus, koji je bogat – a postao je siromašan da bi se mi obogatili. Trebali bismo se zapitati koliko ima siromaha zbog našeg luksuza? Koliko gladnih radi našeg preobilja? Po Isusovim riječima oni će svjedočiti protiv nas: „**Bio sam gladan a nisi me nahranio**“ (Mt 25,42). Zajedništvo dobara nije bio hobi prve Zajednice, nego jedan o najtemeljnijih njenih izraza kojima se očitovala svijetu i afirmirala kršćanstvo.

